

YASAL GÖRÜNEN HİLE: GİZLİ FON KAYMASI

GİZLİ FON KAYMASI NASIL TUZAĞA DÖNÜŞÜYOR?

- Bu yöntem, yatırım fonları veya portföy yönetim şirketlerinin; ilan ettikleri stratejilerden yatırımcıların bilgisi dışında saparak; şeffaf olmayan, riskli veya yasa dışı alanlara yönelmesiyle gerçekleşmektedir. Bu yöntem genellikle karmaşık türev ürünler, offshore menkul kıymetler veya düşük likiditeli tahvillerle gizlenebilir.
- Bu metotla yatırımcıların bilgisi dışında yüksek riskli işlemler gerçekleştirilerek hem ciddi boyutta mali kayıp yaratılmakta hem de suç gelirlerinin aklanması için zemin hazırlanmaktadır. Bu yöntemle, tezgah üstü işlemler ("OTC") ve çok katmanlı yapılar kullanılarak varlıkların gerçek değeri karartılabilmektedir.
- Gerçekte "yeşil enerji yatırımı" fonu gibi lanse edilen yatırımlar, yüksek volatil kripto paralar veya yasa dışı kaynaklara kaydırılabilir. Öyle ki; yakın zamanda da Avrupa merkezli bir fonun, yenilenebilir enerji projelerine yatırım yaptığını açıklamasına rağmen aslında gizli fon kayması yöntemini kullanarak kripto para borsalarında yüksek riskli işlemler gerçekleştirdiği ortaya çıkmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

- **TCK m.157-158:** Yatırımcıların aldatılması suretiyle gerçekleştirilen bu işlemler, nitelikli dolandırıcılık suçu kapsamında değerlendirilebilir.
- **TCK m.282:** Fon kaydırma yoluyla elde edilen gelirlerin başka alanlara aktarılması, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (kara para aklama) suçunu doğurabilir.
- **TCK m.204 - 207:** Yatırımcılara yönelik hazırlanan sahte raporlar, resmi ve özel belgede sahtecilik kapsamına girebilecektir.
- **SPK Kanunu m.107:** Sermaye piyasası araçlarının fiyatlarına, fiyat değişimlerine, arz ve taleplerine ilişkin olarak yanlış veya yanıltıcı izlenim uyandırmak amacıyla alım veya satım yapanlar, emir verenler, emir iptal edenler, emir değiştirenler veya hesap hareketleri gerçekleştirenler hapis ve adli para cezası ile cezalandırılabilirler.
- **SPK Kanunu m.109:** Onaylı izahname yayımlama yükümlülüğünü yerine getirmeksizin sermaye piyasası araçlarını halka arz edenler, onaylı ihraç belgesi olmaksızın sermaye piyasası araçlarını satanlar ve sermaye piyasasında izinsiz olarak faaliyette bulunanlar hapis ve adli para cezası ile cezalandırılırlar.

HANGİ ÖNLEMLER ALINMALIDIR?

- Fonların ve portföylerin denetim süreçleri bağımsız şekilde yürütülmeli, yatırım kararları düzenli olarak raporlanmalıdır.
- Şirket içinde finansal etik ve uyum eğitimleri düzenlenerek personelin suistimal riskine karşı bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır. Bu bağlamda, yatırım portföyleri için günlük şeffaf raporlama ve yatırım sınırlarını izleyen algoritmik denetim sistemleri kurulmalıdır.
- Yatırımcılara düzenli ve şeffaf bilgi akışı sağlanması adına gerekli mekanizmalar tesis edilmeli, sapmalar erken tespit edilmelidir. Zira fon yöneticileri, katmanlı offshore yapılar kullanarak asıl yatırım varlıklarını gizleyebilmektedir.

VARDAR ŞANLI DEVREDE:

- Gizli fon kayması risklerine karşı fon denetim süreçlerini hukuki açıdan inceliyor, yatırım kararlarının mevzuata uygunluğunu değerlendiriyoruz.
- Fon yöneticileri ve portföy ekiplerine özel etik uyum eğitimleri hazırlayarak, kurumsal farkındalık ve yasal sorumluluk bilincini artırıyoruz.
- Uluslararası iş birliklerimiz sayesinde yurt dışına yönlendirilen varlıkların takibini yapıyor, geri kazandırma stratejileri geliştiriyoruz.

